

Kişinin Mallarını Tümüyle Vakfetmesi Caiz Midir?

15 Eylül 2020

Kişi, sağlığında malları üzerinde dilediği gibi tasarrufta bulunma hakkına sahiptir. Mallarını yoksullara veya hayır kurumlarına bağışlayabilir. Vakfın sahih olması için vakfeden kişinin akıllı ve ergenlik çağına erişmiş olması ve vakfın ebedî olması gerekir. Hz. Peygamber (s.a.s.), Fedek ve Hayber arazilerindeki hisselerini Müslümanların yararına vakfetmiştir. (Buhârî, Vesâyâ, 1 [2739]; Ferâiz, 3 [6725]; Müslim, Cihâd, 52-54 [1759]) İbn Ömer'den rivâyet edildiğine göre Hz. Ömer'in payına Hayber'den bir arazi isabet etmiş, Hz. Ömer de (r.a.) Hz. Peygamber'e (s.a.s.), "Ya Resûlallah, Hayber'den elime öyle bir toprak parçası geçti ki şimdiye kadar bundan daha değerli bir mala sahip olmamıştım. Bana neyi tavsiye buyurursunuz?" demişti. Hz.

Peygamber de (s.a.s.); "İstersen aslını (kendine) bırakır, menfaatini tasadduk edersin." buyurdu. Bunun üzerine Hz. Ömer, satılmamak, hibe edilmemek, mirasçılara intikal etmemek üzere; fakirler, akraba, köleler, misafirler ve yolcular için tasadduk etti. Onu idare edenin mülküne bir şey geçirmeksizin, normal ölçüler içinde yemesi ve yedirmesinin serbest olduğunu belirtti. (Buhârî, Şurût, 19 [2737]; Vesâyâ, 22, 28-29 [2764, 2772-2773]; Müslim, Vasiyyet, 15 [1632]) Hz. Osman (r.a.) da Medine'deki Rûme kuyusunu satın alıp bütün Müslümanların yararına tahsis etmiştir. (Tirmizî, Menâkıb, 19 [3699, 3703]; Nesâî, Cihâd, 44 [3182]) Ancak kişi malını vakfederken, mirasçıların mağdur olmamasına dikkat etmesi uygun olur.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 628